

BABS

Beratungsstelle für
ausländische Beschäftigte
in Sachsen

Wypadek przy pracy: Co robić?

PL

TWOJA PRACA. TWOJE PRAWA.

Beratung

Doradztwo

Poradenství

Counselling

Consiliere

Tanácsadás

Czym jest wypadek przy pracy?

Jeżeli dojdzie do wypadku przy pracy bądź w drodze do lub z pracy, ważne, aby wiedzieć, jak w takiej sytuacji postąpić. Zebrane tutaj informacje dotyczą wszystkich pracowników posiadających niemiecką umowę o pracę, w tym również obcokrajowców oraz pracowników przygranicznych.

Wypadek przy pracy oraz w drodze do lub z pracy

O wypadku przy pracy mówimy w przypadku, gdy dochodzi do niego na terenie zakładu pracy lub na stanowisku pracy.



Przykłady: Jeżeli pracujesz dla firmy transportowej i przy załadowywaniu towaru na Twoją nogę spadnie ciężka skrzynia i dojdzie do kontuzji, to mamy do czynienia z wypadkiem przy pracy. Z wypadkiem przy pracy mamy do czynienia również wtedy, gdy przykładowo pracując jako osoba sprzątająca poślizgniesz się na mokrej podłodze doznając przy tym obrażeń.

Jeżeli zranisz się podczas wykonywania obowiązków dla swojego pracodawcy (np. zanoszenie listów na pocztę) lub podczas podróży służbowej czy montażu, to również mamy do czynienia z wypadkiem przy pracy. Wypadek w drodze do pracy ma miejsce wtedy, gdy ulegniesz wypadkowi w drodze bezpośrednio do pracy lub z pracy do domu.



Ważne: Droga do stołówki i toalety oraz z powrotem jest objęta ubezpieczeniem. Natomiast wypadek na stołówce lub w toalecie nie jest już objęty ubezpieczeniem. Jeżeli podczas przerwy obiadowej opuścisz miejsce pracy, aby przykładowo pójść na spacer, i w tym czasie doznasz urazu, nie będzie to uznane za wypadek przy pracy.

Co należy zrobić po doznaniu wypadku przy pracy?

Jeżeli doznasz wypadku przy pracy lub w drodze do lub z pracy, należy pamiętać o kilku ważnych rzeczach: Jak najszybciej zgłoś wypadek pracodawcy i udaj się do lekarza.

! **Ważne:** Powinien być to lekarz noszący nazwę **Durchgangsarzt**, w skrócie **D-Arzt** (lekarz ubezpieczenia wypadkowego)! Lekarze ci posiadają specjalne kwalifikacje do leczenia wypadków przy pracy, a ich gabinety są dostosowane do takich sytuacji. Możesz również udać się na szpitalny oddział pogotowia ratunkowego. Tenże oddział traktowany jest tak samo jak lekarz ubezpieczenia wypadkowego. Jeżeli doznasz urazu pojedynczych części ciała np. oczu, uszu, szyi lub nosa, udaj się bezpośrednio do odpowiedniego lekarza specjalisty. Lekarz ubezpieczenia wypadkowego decyduje o dalszym leczeniu i może, w przypadku cięższych urazów, skierować Cię na leczenie do lekarza rodzinnego.

i **Uwaga:** Każde skaleczenie na terenie zakładu pracy musi być odnotowane w książeczce pierwszej pomocy (Verbandbuch). Jeżeli z doznanego urazu wyniknie więcej niż trzy dni niezdolności do pracy, wypadek ten należy zgłosić. Decydujący dla zgłoszenia wypadku jest okres niezdolności do pracy, a nie wizyta u lekarza. Pracodawca musi zgłosić wypadek podmiotowi ubezpieczenia wypadkowego. Kopię zgłoszenia wypadku należy przesłać do regionalnie odpowiedzialnego urzędu nadzoru ochrony pracy. W Saksonii jest to Departament 5 Saksońskiej Dyrekcji Krajowej z siedzibą w Chemnitz, Dreźnie oraz Lipsku. W przypadku doznania jedynie niewielkiego skaleczenia, na przykład rany ciętej na palcu, informację o skaleczeniu należy wpisać do książeczki pierwszej pomocy. Dzięki temu zapewnisz sobie ochronę na wypadek, gdyby to, początkowo niewielkie, skaleczenie po czasie doprowadziło np. do zapalenia i rezultującej z tego niezdolności do pracy.

Najlepiej z wyprzedzeniem zapytać pracodawcę o miejsce przechowywania książeczki pierwszej pomocy.

 **Ważne:** Jeżeli pracodawca poprosi Cię o niezgłaszanie wypadku przy pracy, to bardzo prawdopodobne, że nie zgłosił Cię do podmiotu ubezpieczenia wypadkowego, mimo że jest do tego zobowiązany. Dla własnej ochrony należy mimo wszystko koniecznie poinformować lekarza (Durchgangsarzt), że ma do czynienia z wypadkiem przy pracy! Podmiot ubezpieczenia wypadkowego nawiąże później kontakt z pracodawcą w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

Zgłoszenie wypadku przy pracy jest ważne!

Dla Ciebie, jako osoby zatrudnionej, która uległa wypadkowi, może mieć znaczenie, czy w przypadku niezdolności do pracy odpowiedzialnym organem będzie kasa chorych czy też ustawowe ubezpieczenie wypadkowe. Po uznanym wypadku przy pracy przysługuje zasiłek powypadkowy na okres niezdolności do pracy. Zasiłek powypadkowy wynosi obecnie 80 % regularnego wynagrodzenia brutto, nie może być jednak wyższy niż regularne wynagrodzenie netto z tytułu pracy. Zasiłek powypadkowy wypłacany jest przez kasę chorych, ale nie należy go mylić z zasiłkiem chorobowym, który wynosi 70 % regularnego wynagrodzenia brutto. Poza tym podmioty ubezpieczenia wypadkowego przejmują koszty leczenia i środków pomocniczych, działań rehabilitacyjnych (np. w klinikach specjalizujących się w leczeniu powypadkowym), a w razie potrzeby także koszty pomocy domowej. Jeżeli zajdzie taka konieczność, Twoje stanowisko pracy zostanie odpowiednio przystosowane dla osoby niepełnosprawnej. Jeżeli nie będzie możliwości dalszego wykonywania obecnego zawodu wskutek wypadku przy pracy, zostanie Ci umożliwione przekwalifikowanie się

do innego zawodu. W przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje Ci poza tym renta wypadkowa. Podmioty ubezpieczenia wypadkowego dysponują, inaczej niż kasy chorych, budżetem na w. w. działania i powinny, niezależnie od wymaganych środków, przywrócić zdrowie i zdolność do pracy poszkodowanego. Jako pacjent z reguły nie musisz troszczyć się o formalności, ponieważ lekarz ubezpieczenia wypadkowego ściśle współpracuje z podmiotem ubezpieczenia wypadkowego.

Czy mogę domagać się odszkodowania od pracodawcy dodatkowo do świadczeń ubezpieczeniowych?

Wypłata odszkodowania po wypadku przy pracy jest w Niemczech kwestią prawa cywilnego. Nie przysługuje automatyczne prawo do tego świadczenia, niemniej jednak w niektórych przypadkach możliwe jest otrzymanie odszkodowania. W celu wyjaśnienia tej kwestii należy skonsultować się z prawnikiem.

Obcokrajowcy i pracownicy przygraniczni

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje osoby zatrudnione niezależnie od wieku, płci, stanu cywilnego, narodowości czy zarobków. Jeżeli obowiązuje Cię niemiecka umowa o pracę, to obejmuje Cię w Niemczech ubezpieczenie wypadkowe – również jeżeli jesteś obcokrajowcem lub pracownikiem przygranicznym! Jeżeli ulegniesz wypadkowi w pracy lub przy wykonywaniu czynności dla pracodawcy w Niemczech, musisz najpierw poddać się leczeniu na terenie Niemiec i postępować zgodnie z procedurą zgłaszania wypadków opisaną powyżej. Dopiero po konsultacji i zatwierdzeniu przez właściwy branżowy podmiot ubezpieczenia wypadkowego (Berufsgenossenschaft) możliwe jest kontynuowanie leczenia w kraju

zamieszkania. Dotyczy to wszystkich zagranicznych pracowników, również pracowników przygranicznych. Aby po wypadku przy pracy móc leczyć się w kraju miejsca zamieszkania, z reguły akceptowane jest potwierdzenie istniejącego ubezpieczenia zdrowotnego (np. Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego – EHIC). Zaświadczenie ubezpieczenia wypadkowego DA 1 przewidziane dla pomocy w zakresie świadczeń rzeczowych z reguły wystawiane jest dopiero po przeanalizowaniu przebiegu wypadku, a w kolejnym kroku przesyłane do biura kontaktowego w państwie miejsca zamieszkania i / lub do Ciebie jako osoby ubezpieczonej. Jeżeli jako pracownik przygraniczny ulegniesz wypadkowi w drodze do lub z pracy, nie wiedząc, gdzie znajduje się najbliższy lekarz D-Arzt, możesz udać się do innego lekarza w pobliżu miejsca zdarzenia (również w kraju ojczystym). Ważne, aby w takim przypadku również niezwłocznie poinformować lekarza o tym, że ma do czynienia z wypadkiem w drodze do lub z pracy. Pracownikom przygranicznym również przysługują świadczenia rzeczowe w miejscu ich zamieszkania. Świadczenia rzeczowe zapewniane są wówczas przez właściwy podmiot miejsca zamieszkania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi tak, jak w przypadku osób ubezpieczonych na podstawie przepisów danego prawa (pomoc w zakresie świadczeń rzeczowych).



Ważne: Skontaktuj się wcześniej z właściwymi organami, aby dowiedzieć się, czy i na jakich warunkach koszty leczenia zostaną pokryte w miejscu zamieszkania!

Osoby wykonujące minipracę - Minijob

Również osoby wykonujące minipracę są objęte ustawowym ubezpieczeniem wypadkowym. Inaczej niż np. w przypadku ubezpieczenia emerytalnego, w ustawowym

ubezpieczeniu wypadkowym nie ma możliwości zwolnienia z ubezpieczenia. Wszyscy pracownicy, niezależnie od rodzaju zatrudnienia, czy też etatu, są obowiązkowo ubezpieczeni przez pracodawcę.

Osoby wykonujące miniprace w prywatnych gospodarstwach domowych

Również osoby zatrudnione w niewielkim wymiarze godzin (geringfügig Beschäftigte) w prywatnych gospodarstwach domowych są objęte ustawowym ubezpieczeniem wypadkowym. Odpowiedzialność w tym przypadku ponoszą komunalne podmioty ubezpieczenia wypadkowego. Dla uproszczenia procedury zgłaszania i regulowania składek, ogólna rejestracja zatrudnionych odbywa się w Minijobzentrale przy Deutsche Rentenversicherung Knappschaft/Bahn/See – również w przypadku ubezpieczenia wypadkowego. Obowiązuje jednolita składka na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,6 procent wynagrodzenia z tytułu pracy, która pobierana jest przez Minijobzentrale i powinna być uiszczana przez pracodawcę.

Dalsze ubezpieczone grupy osób

Mimo, że osoby zatrudnione stanowią największą grupę ubezpieczonych, nie są oni jedyną grupą. Ubezpieczeni są również m.in.:

- uczniowie zawodu
- wolontariusze (np. ochotnicza straż pożarna)
- osoby świadczące pierwszą pomoc oraz dawcy krwi
- studenci

Niniejszy wykaz nie jest finalny; krąg osób ubezpieczonych wymieniony jest w § 2, § 3 oraz § 6 SGB VII.

Czym są Berufsgenossenschaft (branżowy zakład ubezpieczeń wypadkowych) oraz Unfallkasse (kasa wypadkowa) i która z tych placówek jest właściwa dla mnie?

DGUV (Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung) to zrzeszenie wszystkich niemieckich podmiotów ubezpieczenia wypadkowego. Do podmiotów ubezpieczenia wypadkowego należą obok branżowych zakładów ubezpieczeń wypadkowych (Berufsgenossenschaften) także publiczne kasy wypadkowe (Unfallkassen) oraz rolnicze zakłady ubezpieczeń wypadkowych. Każdy pracownik musi zostać zgłoszony przez pracodawcę w jednym z w. w. podmiotów i zostać objęty obowiązkowym ubezpieczeniem. Koszty składek ponosi pracodawca. Dla osób prowadzących własną działalność gospodarczą istnieje możliwość dobrowolnego ubezpieczenia się. Ponieważ każda branża ponosi odpowiedzialność za własne zagrożenia i obciążenia, zakłady ubezpieczeń wypadkowych (Berufsgenossenschaften) podzielone są na grupy zawodowe. Jeżeli po wypadku przy pracy pójdziesz do lekarza ubezpieczenia wypadkowego (D-Arzt), to najprawdopodobniej padnie pytanie o właściwy dla Ciebie organ ubezpieczenia wypadkowego (Berufsgenossenschaft lub Unfallkasse). Informację tą otrzymasz od swojego pracodawcy, gdyż to on musi wiedzieć, do którego podmiotu Cię zgłosił. Jeżeli pracodawca nie przekazał Ci tej informacji, poniżej znajdziesz listę branżowych zakładów ubezpieczenia wypadkowego i ich kompetencje:

Berufsgenossenschaft Rohstoffe und chemische Industrie (BG RCI)

BG RCI obsługuje przedsiębiorstwa z branży górniczej, materiałów budowlanych – kamieni i ziem, przemysłu chemicznego, skórzanego, papierniczego oraz cukrowniczego.

www.bgrci.de

Berufsgenossenschaft Holz und Metall (BGHM)

BGHM odpowiada za przedsiębiorstwa zajmujące się pozyskiwaniem drewna, a także za przedsiębiorstwa zajmujące się obróbką lub przetwarzaniem drewna, tworzyw sztucznych lub podobnych materiałów. Ponadto obsługuje przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją żelaza, stali, metali szlachetnych i innych metali, a także przedsiębiorstwa zajmujące się obróbką lub przetwarzaniem żelaza, stali, metali, metali szlachetnych, kamieni szlachetnych, kamieni półszlachetnych oraz podobnych materiałów.

www.bghm.de

Berufsgenossenschaft Nahrungsmittel und Gastgewerbe (BGN)

BGN obsługuje przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego i produkcji napojów, hotelarstwa i gastronomii, rzemiosła piekarniczego i cukierniczego oraz przemysłu tytoniowego. Poza tym zakłady sprzedaży objazdowej i zakłady cyrkowe oraz przemysł mięsny.

www.bgn.de

Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft (BG BAU)

BG BAU odpowiada za branżę budowlaną i usługi powiązane z budownictwem. Obejmują one budownictwo naziemne (np. prace dekarские, montaż rusztowań, malowanie) oraz budownictwo podziemne (np. budowa dróg, sprzątanie ulic, czyszczenie kanalizacji), w tym niezbędne prace przygotowawcze, czynności pomocnicze, prace warsztatowe i transportowe.

www.bgbau.de

Berufsgenossenschaft Handel und Warenlogistik (BGHW)

BGHW odpowiada za handel detaliczny i hurtowy, przedstawicielstwa handlowe, przedsiębiorstwa spedycyjne, stowarzyszenia zakupowe i sprzedażowe, wydawnictwa, których produkty są w większości wytwarzane w ramach druku na zlecenie, a także dystrybucję, dostawę i rozprowadzanie wydawnictw prasowych.

www.bghw.de

Verwaltungs-Berufsgenossenschaft (VBG)

VBG odpowiada m.in. za przedsiębiorstwa pracy tymczasowej, banki, ubezpieczenia, biura inżynierskie i architektoniczne, kancelarie adwokackie, kościoły, kluby sportowe, przedsiębiorstwa z branży ceramicznej i szklarskiej oraz przedsiębiorstwa tramwajowe, metra i kolejowe. Ponadto obejmuje również pacjentów przebywających na leczeniu szpitalnym, osoby przebywające na rehabilitacji, uczniów i studentów placówek kształcenia zawodowego oraz osoby zaangażowane w działalność społeczną.

www.vbg.de

Berufsgenossenschaft Verkehrswirtschaft Post-Logistik Telekommunikation (BG Verkehr)

BG Verkehr odpowiada za branże takie jak logistyka, logistyka pocztowa, transport towarów i osób, gospodarka odpadami, lotnictwo, żegluga śródlądowa, żegluga morska i rybołówstwo, a także telekomunikacja i usługi finansowe. Ponadto obejmuje szkoły nauki jazdy, firmy holownicze, wypożyczalnie samochodów, zakłady pogrzebowe, hodowle koni wierzchowych oraz przedsiębiorstwa pilotowe.

www.bg-verkehr.de

Berufsgenossenschaft für Gesundheitsdienst und Wohlfahrtspflege (BGW)

BGW odpowiada za niepaństwowe placówki działające w sektorze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Obejmuje przedsiębiorstwa, organy administracyjne, placówki oraz działalność w zakresie pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, weterynarii, fryzjerstwa, a także przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją ciała i kosmetyką. Odpowiada również za organy administracyjne i placówki edukacyjne w wymienionych dziedzinach.

www.bgw-online.de

Berufsgenossenschaft Energie Textil Elektro Medienerzeugnisse (BG ETEM)

BG ETEM odpowiada za przedsiębiorstwa z branży elektrotechnicznej i rzemiosła elektrycznego, mechaniki precyzyjnej, energetyki i gospodarki wodnej, przemysłu tekstylnego i obuwniczego, a także poligrafii i przetwórstwa papieru. Należą do nich m.in. firmy zajmujące się instalacjami elektrycznymi, przetwórstwem papieru, przedsiębiorstwa dostarczające gaz, ciepło sieciowe i wodę, a także zajmujące się odprowadzaniem ścieków oraz przedsiębiorstwa energetyczne.

www.bgetem.de

Więcej informacji, dane kontaktowe oraz godziny konsultacji znajdziesz na naszej stronie internetowej **www.babs-online.eu**.

Wykluczenie odpowiedzialności:

Niniejsza publikacja zawiera ogólne informacje służące orientacji. Autorzy nie przejmują odpowiedzialności za poprawność wszystkich zawartych danych, które nie mogą być podstawą roszczeń prawnych.

Wydawca:

IGR ELAN e.V. – Beratungsstelle für ausländische Beschäftigte
in Sachsen (BABS)

Schützenplatz 14, 01067 Dresden

Tel. +49 351 8509 2730

info@babs-online.eu

www.babs-online.eu

Stan: maj 2026

Projekt: Ö GRAFIK agentur für marketing und design



www.babs-online.eu

Doradztwo



Diese Maßnahme wird mitfinanziert mit
Steuermitteln auf Grundlage des vom
Sächsischen Landtag beschlossenen Haushaltes.

